Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 36. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 7-го ЛЮТОГО 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS. No. 36. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 7, 1953. VOL. LXI

МАРТІН ПРО РЕОРГАНІЗАЦІЮ ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

Вашингтон. — Спікер Палати Репрезентантів Джозеф В. Мартін, під час інтерв'ю в телевізійній висильні, переповів пляни секретаря стейту Джана Фостера Доллеса про радикальне зменшення персоналу в департаменті стейту, в якому тепер працює — 31,000 працівників, з яких 20,000 належить до закордонних бюр. Мартін згадав про цю реорганізацію тільки як приклад, як далеко през. Айзенгавер хоче піти у змаганні до ощадности в федеральній адміністрації. Одначе, як упевняє Мартін, зменшення кількости працівників не зменшить в нічому видайности праці в цьому департаменті, бо його функція має полягати в складанні закордонної політики, а інші агенції до нього не належать. Як приклад такого перевантаження працею державного департаменту Мартін згадав діяльність „Голосу Америки", як одної з його ділянок. „Голос Америки" й інші інформаційні бюра затруднюють біля 9,000 працівників. З них має бути створена окрема агенція і це облегчить працю департаменту стейту майже на половину. — Пропонований Труманом бюджет на скарбовий рік 1954 передбачує витрати висотою 316,000,000 долярів на цей департамент, а з того 84,000,000 дол. йде на самі платні. Крім перемін у департаменті стейту, Мартін згадував ще про свої розмови з през. Айзенгавером у справі миру в Кореї. Він каже, що президент має плян такого замирення, одначе не виявив, в чому цей плян полягає. Він пригадав, що ген. Айзенгавер обговорював справу Кореї з ген. Мек Артуром. Теж згадував про плян президента для зменшення податків, одначе обстоював, що не можна їх зменшати — доки не буде зрівноважений бюджет.

Президент каже, що уряд мусить спиратися на релігійній вірі

Вашингтон. — Промовляючи на сніданку молитовного зібрання Міжнародної Ради для Християнського Проводу в готелі Мейфлавер, складеного з 500 осіб, президент Айзенгавер заявив, що змагання уряду „не має сенсу, якщо воно не сперте на глибоко відчуваній релігійній вірі. Я думаю, що сьогодні молитва це проста необхідність, бо через молитву ми змагаємо до порозуміння з Безконечним". Участь президента у молитовнім зібранні започаткувала день різнородних зустріч президента, між ін. з численною групою конґресменів, які були з ним на обідній перекусці. Пресовий секретар Білого Дому виявив, що президент уже найближчого тижня відновить пресові конференції, як це бувало за президента Трумана.

Труман зараховує себе до найбільше ганьблених президентів

Індепенденс, у стейті Мизурі. — Недавній президент Гаррі С. Труман, сказав на гостині, влаштованій йому 650 сусідами, що його „так основно зганьбили як мало якого іншого президента" — хіба за виїмком Джорджа Вашинґтона й Авраама Линколна. Не зважаючи на це, він „вийшов без ран" з часів свого урядування. Зрештою Труман не зупинився над цією справою, а радше присвятив свою промову на сентиментальні спомини з часів свого побуту в Білому Домі. На гостині, влаштованій в церковній залі, була приявна пані Труман і панна Маргарита Труман. Перейшовши свої переживання від дитинства, Гаррі Труман сказав при кінці: „Дякую вам, люди, за чудове прийняття для нас". Посадник містечка Індепенденс, Роберт П. Ветерфорд, заявив, що „кожне биття серця мало свою ціль", коли Труман був президентом і що стейт Мизурі „виколихав вас, а ви зробили йому честь".

Дискусія про заокеанські повітряні бази

Вашингтон. — У Сенатській Комісії Збройних Сил зложив справоздання про заокеанські повітряні бази сенатор Руссел Лонґ, демократ з Луїзани, який минулого року відбув огляд літовищ і повітряних баз поза країною. Разом з ним їздив незалежний сенатор В. Морс з Ореґону. Поїздка була викликана чутками про розтратність під час будування баз й відбулася до Лабрадору, Нюфундляндії, Ґренляндії, Ісляндії, Англії, Франції, Німеччини, Греції, Туреччини, Італії й Північної Африки. Саме справоздання і дискусія над ним тримаються в таємниці, хоч під час дискусії й висовувались голоси за її виявлення. Загальний висновок справоздання зводився до ствердження поспіху в розбудові і витратах.

НЮЙОРКСЬКИЙ ПОРТ СПАРАЛІЗОВАНИЙ СТРАЙКОМ

Ню Йорк. — Страйкуючі робітники буксирних суден спричинили припинення руху на побережжі ріки Гудсону в дільниці Мангаттен міста Ню Йорку і на побережжя в Джерзі Сіті як теж і на острові Статен Айленд, поставивши свої пікети коло причалових будинків. На підставі робітничої солідарности, прибережні робітники, що пішли до праці заки ще була поставлена пікета, попрацювали кілька годин, а потім залишили роботу саме в часі, коли пароплав Конститюшен причалив до пристані при 44 вулиці своєю власною силою, тобто без допомоги буксирних суден. Таке саме сталося з кораблями Американської Експортової Лінії й французьким Іль де Франс, коли вони привезли пасажирів і не було суден для допомоги їм при причалюванні до пристані. Свого роду диверсію виконали 1,000 прибережних робітників, які, замість станути солідарно зі страйкарями, перейшли демонстративно через пікетову лінію, поставлену напроти вантажних кораблів в південному Бруклині, а окремо перевели демонстрацію перед квартирою юнії докових робітників в Мангаттені на знак протесту про зарядження ген. страйку головою юнії, Джозефом Райєном, якому під час переслухання перед Стейтовою Карною Комісією доведено привлащування юнійних фондів на свій приватний ужиток. Щоб не доводити до можливого дальшого розламу між юнійними робітниками, юнія робітників на буксирних суднах заявила охоту вести переговори в справі поладнання спору. Це дає надію на швидкий мир у порті.

ГОЛОВНИМИ АМБАСАДОРАМИ БУДУТЬ ПРОФЕСІЙНІ ДИПЛОМАТИ

Вашингтон. — Інформатори з Білого Дому твердять, що президент Айзенгавер призначить на найважливіші амбасадорські становища шістьох професійних дипломатів, а трьох інших на асистентів секретаря стейту. До таких дипломатів зараховані: Чарлз Е. Болен, теперішній дорадник департаменту стейту — на амбасадора до Совєтів. Болен належить до експертів у совєтській політиці. Він брав участь на нарадах „Трьох Велитнів" в Тегерані, в Ялті і Потсдамі. — Джордж В. Аллен, мав би бути амбасадором до Індії. Він був давніше асистентом секретаря стейту для публичних справ. — Дж. Ф. Кеннан, недавній амбасадор до Москви, призначений на амбасадора до Швайцарії. Це першоклясний знавець закордонних справ і складач політики за демократичної адміністрації. Уряд плянує піднести швайцарське посольство до значення амбасади.— Джан М. Аллісон, теперішній асистент секретаря стейту в справах Далекого Сходу, стане амбасадором до Японії. Він помагав секретареві Доллесові складати мировий договір з Японією. — Лой Весслі Гендерсон поїде як амбасадор до Єгипту. Він тепер у Тегерані і не буде перенесений до Каїра, доки не викінчить переговорів у справі іранської нафти. — Джордж Водсворт, теперішній амбасадор до Чехословаччини, має перейти на амбасадора до Туреччини. Асистентами державного секретаря Доллеса мають стати такі дипломати: Роберт Морфі, теперішній амбасадор в Токіо; Лівінґстон Т. Мерчант, тепер при амбасаді в Парижі; Джан Кабот, що був амбасадором до Фінляндії. Які країни ці асистенти будуть мати під своєю увагою, не відомо. — Ці призначення мають на меті доказати, що през. Айзенгавер не хоче легковажити фахових дипломатів, призначуванням їх на менше важливі пости, коли вони набрали досвіду в довголітній службі для нації, без уваги на їх колишню партійну приналежність. — Призначення пані Клер Бут Люс на амбасадорку до Італії, на разі відкладене, бо з Італії прийшли відомості, що там вважають як пониження для великої держави мати за амбасадора жінку, як це було в малій країні, Люксембурґу.

Відемейер за вжиття атомової бомби в Китаї

Ню Йорк. — У розмові з газетними репортерами, пенсіонований генерал Алберт Відемейер вислови переконання, що Об'єднані Нації, на випадок потреби, повинні вжити атомової бомби під час масового наїзду з моря, з повітря і на суші на китайський суходіл, щоб таким способом здобути перемогу в Кореї. — Ген. Відемейер був командувачем американських тійськ в Китаї під час другої світової війни й він зазнайомлений з відносинами на Далекому Сході. На його думку такий напад на Китай не викличе третьої світової війни, — бо Совєти до неї не готові. — Навіть, якщо б Совєти почали самі третю світову тійну, то вони тепер її програли б — міркує генерал. Крім виправи на китайський суходіл Відемейер радить збомбардувати склади воєнних матеріялів в Манджурії. Одначе — як каже генерал — нам не треба висилати американського війська до Китаю для масового нападу. Ми повинні дати тільки технічну допомогу, як теж вишколити азійських вояків до такої війни, а вони самі зроблять решту. Крім самих китайців з Формози до такого нападу треба вжити японців, філіпінців, маляйців, індокитайців. Відемейер висловив ще осторогу проти допомоги для югославського Тіта, якого, він вважає за комуніста, отже ворога Західних країн.

Лютерани домагаються зміни іміґраційного закону

Атлантік Сіті. — На щорічнім, тепер уже тридцятьп'ятому з'їзді Краєвої Лютеранської Ради в Атлантік Сіті, обговорено, серед інших справ, також іміґраційний закон Мек Каррана-Волтера й винесено рішення домагатись його зміни. Звернення про цю побажану зміну вислано до Конґресу. Голос Лютеранської Ради дуже важливий, бо ця організація говорить від імени чотирьох мільйонів своїх членів, що об'єднані у восьми релігійних об'єднаннях. У рішенні висловлено признання президентові Айзенгаверові за його бажання змінити закон та запропоновано деякі поради щодо цього закону. Зокрема запропоновано заступити систему допущення іміґрантів за країною їхнього походження якоюбудь іншою засадою, яка б унеможливлювала расові чи релігійні обмеження. Запропоновано також допустити, під час наступних трьох років, — спеціяльні полегші для вигнаних, переслідуваних чи переселених осіб, які б могли приїжджати до ЗДА по сто тисяч річно. Головний доповідач на Раді про іміґраційні приписи, Всеч. д-р Гуліксон вказав на таке ненормальне явище, як допущення в роках 1930-1951 лише трохи більше понад один відсоток усіх іміґрантів,— мешканців Азії, менше як пів відсотка з Африки і приблизно стільки ж з Тихоокеанських островів.

Понад 1,500 долярів на народні цілі з Джерзі Сіти

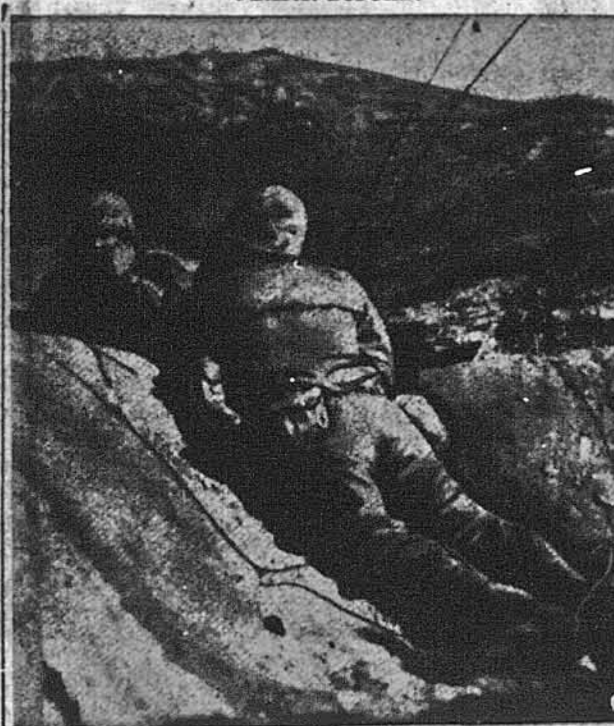
Джерзі Сіті. — Вчора тут в Народному Домі відбулися збори Святочного Комітету, що влаштовував в дні 25-го січня велику імпрезу з нагоди роковин самостійности і соборности Української Народної Республіки, і зі звітів виходить, що з тої імпрези, після покриття всіх зв'язаних з нею видатків, залишиться коло 800 долярів чистого прибутку на народні цілі. Цей факт треба тимбільше підкреслити, що імпрези з тої самої нагоди в Ню Йорку і Филаделфії та в деяких інших місцевостях закінчилися поважним дефіцитом. Ці збори попередили наради місцевого Т-ва „Чорноморська Січ", яка в цьому році, як і в попередніх, займалась різдвяною колядою в Громаді. Із звіту виходило, що коляда принесла 736 долярів, так що разом з Джерзі Сіті за відносно короткий час призбирано на народні цілі понад 1,500 долярів. Гроші рішено переслати до УККомітету на акцію ЗУАДКомітетові для залишенців в Европі.

● **Домагання до Росії** виясняти своє відношення до жидів висунув на промові під час прийняття в Валдорф Асторія у Ню Йорку, один з сіоністичних провідників, д-р Абба Сілвер. На прийнятті були присутні — 1,000 осіб, серед них чільні представники політичного світу.

● **Організація „Американська Поміч Кореї"** оголосила збірку шести мільйонів фунтів вживаної і нової одежі для населення Південної Кореї. Від свого заснування в квітні 1951 р., ця організація вислала до Кореї шість з половиною мільйонів фунтів різних дарів.

● **Угорські втікачі в Відні** повідомляють, що в Угорщині триває чистка, що має і протижидівський характер. Вичистили д-ра Венедека, директора жидівського шпиталю та М. Сабольсі, представника жидівського американського комітету. Чистять навіть поліцію та військо.

УВАГА! ВОГОНЬ!

Двох аліянтських вояків на одному з висунених постів на західному секторі фронту в Кореї керують на віддаль при допомозі радій вогнем аліянтської артилерії і танків на ворожі позиції.

Великі успіхи аліянтської авіяції в Кореї

Токіо. Тоді, як акція наземних військ на корейському фронті обмежувалась вчора тільки до відносно легких перестрілок та патрульної активности, аліянтська авіяція виконала низку атак на вороже запілля, здобуваючи великі успіхи. Аліянтські бомбардувальники заскочили насамперед один 5,000-тоновий корабель з воєнним постачанням на ріці Таедонґ близько Чіннампо, що є морським портом для комуно-корейської столиці Пйонґянґ. Корабель засипано бомбами і знищено. Інші бомбардувальники, виконуючи свою місію під охороною боєвих турбо-літаків, бомбардували ворожі валки, скупчення ворожих військ, комунікаційні получення та інші військові об'єкти у ворожому запіллі. Тимчасом командування американської авіяції і морської піхоти на Далекому Сході повідомило про нову зброю в акції — забезпечені радаром нові нічні боєві літаки, які досі вже виявили велику перевагу та віднесли низку перемог над ворожими літаками совєтського типу МІГ.

ІДЕН ЗАПЕВНЯЄ ПАРЛЯМЕНТ ЩОДО АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Лондон. — Британський секретар закордонних справ Ентоні Іден запевняв вчора свій парлямент, що в новій американській політиці відносно Азії він не бачить жадних причин для тривоги. Навпаки, Іден твердить, що його розмови з американським державним секретарем Джаном Фостером Доллесом ще тільки збільшили його надії на дальшу і постійну англо-американську співпрацю в закордонній політиці. Свої запевнення Іден мотивував переконанням, що за американським рішенням щодо Формози не тільки не скриваються жадні агресивні пляни, але навпаки, бажання припинити агресію. Зі своєї розмови з Доллесом Іден виніс переконання про можливість наладнання такої співпраці між Лондоном і Вашинґтоном, що жадна з цих країн не зробила б будь-якого важливішого рішення без порозуміння і згоди другої. Ці запевнення міністра Ідена вплинули, можливо, й на те, що після того в парляменті вже не повторилась та буря, яку початково було викликало повідомлення про рішення президента Айзенгавера щодо Формози. Правда, під час дебат поодинокі члени парляменту, зокрема з лейбуристської опозиції з Гербертом Моррісоном на чолі, висловлювали свої гострі застереження та критичні погляди на зміни в американській політиці, але ані представники урядової партії, ані опозиційної не намагались заставити парлямент до голосування в цих справах. Під час дебат лейбуристський провідник Моррісон м. і. запитував, як поступила б Англія, коли б тепер сили Чан Кай-ші, діставши від американців вільну руку, встрявали та перешкоджували „законній британській торгівлі з Гонґ Конґом". Іден відповів, що британська воєнна фльота є на те, щоб обороняти інтересів британської торгівлі. Він в дальшому вияснив, що він обговорив з Доллесом багато різноманітних справ та прийшов до абсолютного переконання, що ніщо не стоїть на перешкоді до дальшої і гармонійної співпраці між Британією і З'єдиненими Державами.

В Лондоні відновляють наради в справі Австрії

Лондон. — Після більше ніж двох років перерви, — представники З'єдинених Держав Америки, Британії, Франції і Совєтського Союзу мали вчора знову зійтись та продовжувати свої наради в справі договору з Австрією. Наради скликано після того, як Совєтський Союз погодився на запрошення урядів трьох західних великодержав, щоб завершити списання договору, який закінчив би військову окупацію Австрії та повернув їй права незалежної і суверенної держави. Це ще далеко не означає, що цей договір буде завершений. Наради в цих справах вели заступники міністрів закордонних справ чотирьох країн — впродовж кількох років і відбули разом усіх 458 засідань, аж доки нарад не перервано в грудні 1950-го року. Договір з Австрією не мав би бути мировим договором, бо аліянти не були формально у війні з Австрією, яка тоді сама була окупована Німеччиною. — Попередні розмови в справі того договору розбились через деякі другорядні справи і це створило в західних представників переконання, що Москва тенденційно не допускає до такого договору, щоб могти задержати в Австрії свої окупаційні війська та використати австрійську територію як вихідну базу для евентуального нападу на Західну Европу.

● **Індія має клопіт** із своєю провінцією Гайдерабадом, бо там, крім голоду та комуністів, непокоїть центральний індійський уряд ще й Свамі Рамананд Тірт, прихильник Ґанді, якого місцеве населення вважає святим.

● **Лондонський уряд** поінформував уряд Йорданії, що він далі підтримує умову з 1948 р., згідно з якою Англія ґарантувала кордони Йорданії з Ізраїлем.

ДОЛЛЕС ЗАКЛИКАЄ НІМЦІВ ДО ПОБОРЮВАННЯ СОВЄТІВ

ПРИСПІШЕНУ РАТИФІКАЦІЮ ДОГОВОРУ ВВАЖАЄ ЗА ОСНОВУ ДЛЯ ОБ'ЄДНАННЯ НІМЕЧЧИНИ

Бонн, Німеччина. — Американський державний секретар Джан Фостер Доллес, прибувши вчора з Лондону до столиці Західної Німеччини на інформаційні наради з німецьким урядом, негайно після того заявив, що Німеччина й інші західно-европейські країни мусять активно поборювати політику Кремлю та що Німеччина зокрема повинна приспішити ратифікацію договору про Европейську Оборонну Спільноту, яку він вважає теж за основу для об'єднання самої Німеччини. Разом з Доллесом прибув до Бонн теж директор Агенції Взаємної Безпеки Геролд Стассен. Доллес перестерігав німців перед підступними маніпуляціями совєтської політики відносно об'єднання Німеччини, якими Москва намагається відтягнути німців від їх об'єднання і співпраці з Европою, бо не пусті совєтські обіцянки, але інтеґрація Німеччини в оборонну систему европейської спільноти є сьогодні єдиною реальною ґарантією миру та рівночасно охороною перед совєтським рабством. Об'єднана Европа — вважає Доллес — може створити необхідний „угольний камінь" для сильної атлантійської спільноти, яка з черги створить теж і „велику атракційну силу для об'єднання самої Німеччини". Доллес заявив канцлерові д-рові Аденауерові та соціялістичному провідникові Ерікові Оленгауерові, що найбільшою помилкою німецької політики було б вважати, що Німеччина може в будь-який спосіб вплинути на Совєтів та на їхнє відношення намаганням не робити нічого такого, що могло б Кремлеві не подобатись. Навпаки. Доллес переконаний, що західна політика повинна йти в тому напрямку, щоб радше впливати на опановані Совєтами народи, які з черги можуть створити обставини, в яких совєтському урядові буде не до агресії. А цей вплив на підсовєтські народи матиме радше сильна і рішуча політика Заходу у відношенні до Совєтів теж і в Німеччині. Доллес ставив речинець необхідности ратифікації договорів про европейську оборонну спільноту до половини квітня, коли має відбутися чергова конференція Північно Атлантійської Ради та перестерігав, що коли Европа не приспішить цієї акції, Америка може перевірити свою теперішню політику та припинити свою допомогу для Европи. Він зокрема підкреслював важливість для політики вільного світу німецько-французьке поєднання і співпрацю.

Балканська антанта залицяється до Болгарії і Альбанії

Београд, Югославія. — Югослав'янська пресова агенція „Танюг" повідомляє, що Греція, Туреччина і Югославія радо повітали б як членів нового оборонного балканського союзу також інші „вільні балканські держави". Це дипломатичне залицяння відноситься до Болгарії та Альбанії, коли б вони рішилися залишити комінформ та вести свою власну незалежну політику. Це повідомлення появилося в зв'язку з побутом у Београді грецького міністра закордонних справ Стефанопулоса. Один політичний обсерватор заявив, що цей крок трьох балканських держав треба уважати за згідний із проєктом „мирного визволення тих народів із підсовєтського впливу, які собі цього бажають". Маршал Тіто заявив на прийнятті в честь грецького міністра, що „Греція, Туреччина і Югославія мусять спішитися з розбудовою своєї оборони, бо всяке вагання в цьому напрямі може мати історичні, а то й фатальні наслідки".

Лондон публікує плян федерації Центральної Африки

Лондон. — Англійський уряд видав „Білу Книгу", в якій опубліковано плян федерації трьох країн у Центральній Африці: Північної і Південної Родезії та Нясаланду. Державний секретар колоній Олівер Лителтон заохочує ці три країни прийняти цей федераційний плян та твердить, що конституційні ґарантії оборонятимуть тубільче населення перед упривілейованими білими. Проти цього федераційного пляну виступають тубільці із Північної Родезії та Нясаланду, а також і біле населення із Південної Родезії, де вже тепер існує майже повна самоуправа, в якій беруть участь і тубільці. Ватажки племен із цих країн були на розмові із секретарем Лителтоном, але після неї вони були не вдоволені і склали таку заяву журналістам: „Це не міг бути міністер, що сидить близько королеви, бо він поводився грубо і злостився. Він брехав, коли твердив, що наше населення не знає, що це таке автономія. Ми мусимо сказати нашим людям, що людина, яка сидить коло королеви, не має часу на те, щоб поговорити з вашими представниками".

В МОСКВІ ЗААРЕШТУВАЛИ ЧОТИРЬОХ НОВИХ ШПИГУНІВ

Москва. — „Правда" повідомляє, що в Москві арештували трьох чоловіків і одну жінку за те, що вони були шпигунами чужої держави. Арештовані — це Т. А. Сас, С. Д. Ґуревіч, К. Ф. Романов і бувша співробітниця Академії наук — Е. А. Таратута. „Правда" розповідає про цікаве минуле цих „шпигунів". Сас здезертирував під час війни із червоної армії та був на службі ґештапо, а пізніше його перейняла американська розвідча служба і вислала до Совєтів, де він у Кривому Розі на Україні старався організувати підривну працю між злочинними елементами. Ґуревіч ще в роках 1914-1917 був прихильником Троцького, коли разом із ним перебував у ЗДА. Він походив із родини бундистів (жидівських соціялістів) та після повороту до Совєтів відрікся „троцькізму" в 1927 р., але на ділі він був далі „троцькістом" та служив „довгі роки чужій розвідці, працюючи як шпигун". З ним співпрацювала Е. А. Таратута, яка збирала цінні відомості в колах науковців. Також Романов постачав інформації чужій розвідці. Він має за собою злочинне минуле, бо працюючи в Вільні, як голова картелю, вкрав більшу суму державних грошей, та втік із цього міста, і працював як шпигун. „З повищого виходить, пише „Правда", що чужа розвідка послуговується злочинними аґентами, щоб осягнути свою ціль".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДИПЛОМАТІЯ, А НЕ ПРОПАГАНДА

Не належимо до тих, що звертають увагу на політичні міркування Волтера Липпмена, зокрема тоді, коли цей, назагал спосібний журналіст, пише про Росію. Багато років витратив він на те, щоб переконувати американський нарід, що його інтереси тісно зв'язані з Росією — „історичним та традиційним приятелем ЗДА", не зважаючи, хто в ній править, демократія, білий, чи червоний цар. Начиталися ми цього так багато, головно в час війни, що важко братися тепер за читання статтей Липпмена на совєтську, чи російську тему. Але час від часу читати треба. Таким чином попали ми на його статтю, написану з приводу промови секретаря стейту Доллеса перед його виїздом до Европи. Хто її читав, той певно не пізнав давнього Липпмена, оборонця єдиної й неподільної Росії.

Липпмен тої думки, що Айзенгавер і Доллес добачують велику небезпеку в московській імперії, силу якої треба б вкоротити, як в Східній Европі, так і в Китаю. Це властива ціль „політики визволення". Як виходило б з писання Липпмена, він тим разом не був би вже за цілість Росії. Він тільки не може зрозуміти з того, що говорив Доллес, як ту ціль можна осягнути без війни. А публіка, пише він, слухаючи Доллеса і Айзенгавера, готова повірити, що сталінська імперія розпадеться без війни, при допомозі пропаґанди та підривної акції. Вірити в таке було б, на думку Липпмена, прямо наївністю, а хто думає інакше, той цілком не доцінює сили новітньої поліційної держави.

Не зважаючи на те, Липпмен не вважає цілковитою утопією припущення, що можна б поменшити совєтську імперію без війни. Тут він приходить до такого заключення, що доконати цього не може пропаґанда, а тільки дипломатія. Великою помилкою Айзенгавера і Доллеса вважає Липпмен те, що вони поклали завелику вагу на пропаґанду, мабуть тому, що досі постійно закидали попередній адміністрації, що Совєти всюди перемагають своєю пропаґандою, коли американська зовсім недописує. Завданням дипломатії, пише Липпмен, було б творити такі ситуації й давати до вибору такі речі, які виразно вказували б що Америка ставиться прихильно до сил, які змагають до розкладу совєтської імперії. З дальшого розумування виходило б, що якраз тепер добра нагода на таку дипломатію, бо судові розправи та чистки в Східній Европі і Росії є „покажчиком великої правдоподібности, що внутрі Совєтів існують чинники розкладу, які мають велику потенціяльну силу".

Очевидно Липпмен має тут на думці останні протижидівські процеси та чистки в Совєтах і сателітських країнах. У Кремлі сидять реалісти, які добре знають, які наслідки можуть мати ті суди та чистки та скільки прихильників в світі Сталін через те втратить. Коли ж Сталін таки пустився на антисемітизм, то видно, що йому грозить якась велика небезпека. Антисемітизм мав би тут стати його обороною, складенням вини за недомагання на — жидів.

Тепер цікаво знати, яка саме небезпека грозить Сталінові, коли Америка запевняє на всі лади, що вона ніякої війни не почне. Отже тою великою небезпекою являється, — як пише Липпмен — націоналізм.

Націоналізм народів Східної Европи виявив себе, пише Липпмен, таким сильним і притягаючим, що „заражує" навіть витренованих Москвою комуністів, аґентів Кремля, які починають приймати націоналізм за свій: „Національний дух став сильнішим від сталінської ідеології і тому існує непереборна тенденція у комуністів Польщі бути польськими, а не російськими комуністами, для чехів чеськими, а не російськими комуністами і так далі з усіми сателітами". Пишучи про „загарбані колонії Росії", Липпмен твердить, що брутальна російська експлуатація довела до цього, що ціла Східня Европа находиться малощо не в стадії бунту і це „вимагає постійних чисток і терору, щоб вдержувати її під контролем".

Липпмен уже тепер навіть добачує „самостійницькі рухи", як „національні", до яких треба ставитись з великою увагою і обережністю, якщо хочеться їх використати для повалення чи ослаблення Кремля.

СПРАВА ФОРМОЗИ

Міжнародна політика останніх днів стоїть і цілком певно стоятиме в найближчому майбутньому під знаком рішення президента Айзенгавера щодо Формози. Президент, в своєму першому посланні до Конґресу про стан Унії, заявив, що він видав інструкцію, що американська Сьома Фльота в протоці між Формозою і китайським суходолом вже не сповнятиме тої функції, яка їй була призначена безпосередньо після вибуху корейської війни в 1950 році. Як відомо, президент Труман тоді в надії, що йому пощастить льокалізувати ту війну та не допустити до комуно-китайської інтервенції в ній, дав наказ Сьомій Фльоті боронити однаково Формозу перед евентуальним комуністичним десантом, як і н а ц і о н а льно-китайським військам не дозволяти на будь-яку акцію проти китайського суходолу. Тим самим, Формоза була невтралізована.

Тимчасом, китайські комуністи таки приступили до війни в Кореї і ту невтралізацію Формози використали радше на те, щоб відтягнути з південного Китаю свої збройні сили та перекинути їх до боротьби проти аліянтів в Кореї. Тим самим, американська фльота, захищаючи китайський суходіл перед національними в і й с ь к ами, властиво допомагала китайським червоним боротись проти американців в Кореї.

Які наслідки може мати рішення президента Айзенгавера щодо Формози? Насамперед воно вже викликало низку застережень з боку американських с о ю з н иків, головно Британії і Франції. Британія, яка визнає комуністичний уряд Китаю, побоюється головно за свої колоніяльні інтереси, головно за Гонґ Конґ, та за дальше „відчуження" від Заходу Індії. Подібні мотиви стоять і за застереженями Франції, яка боїться, що таке рішення може вплинути на китайських червоних, щоб висилати комуністичним військам в Індо-Китаю до боротьби проти французів, не тільки зброю, але й людей. Англія, Франція та деякі інші країни побоюються, що все це може не тільки поширити війну в Азії, але й викликати нову світову війну.

Америка дивиться на ці справи дещо інакше. Президент Айзенгавер заявив виразно, що за його рішенням відносно Формози не криються жадні аґресивні цілі, але Америка не має теж жадного інтересу захищати китайських комуністів з одного боку на те, щоб вони били її з другого. Що більше, Америка переконана, що таке рішення принесе їй теж конкретні військові і політичні користі.

Першусього, національно-китайська армія Чанґ Кай-ші є сьогодні, поза комуно-китайською армією, наймогутніша військова сила в Азії. Вона нараховує кругло 600,000 вишколених і перевишколених а м е риканцями вояків і ця сила, якщо б мала відповідну зброю та забезпечене постачання, може відіграти рішальну ролю в перемозі над комунізмом в Азії. Ані Америка, ані Чанґ Кай-ші не виявляють своїх дальших плянів, кажучи — нехай Москва і Пейпінґ самі здогадуються. Вже це саме дає аліянтам в руки ініціятиву в „холодній війні". А цих здогадів для Москви може бути багато. На деякі з них вказується в коментарах та інших повідомленнях. Насамперед — національно-китайським військам вже ніщо не стоїть на перешкоді, якщо б вони мали охоту до десанту на суходолі. Загально вважається, що до такого десанту вони ще сьогодні не готові, але натомість вони вже нині могли б виконувати на меншу скалю рейди на суходіл та встановляти там мостові причілки". Крім того, вони можуть бомбардувати з повітря комуно-китайські комунікаційні получення та інші стратегічні об'єкти, і можуть теж з успіхом встановити торговельну бльокаду китайського суходолу з моря.

При цьому важливе, що американська фльота, даючи вільну руку національно-китайським військам на Формозі відносно китайського суходолу, цілком не думає давати таку саму вільну руку китайським комуністам відносно Формози. Навпаки, з американського боку не залишається жадного сумніву, що коли б китайським червоним захотілось напасти на Формозу, то вони цілком певно матимуть до діла теж з американською фльотою.

Все це створює цілком нове положення в Азії й перехилює його виразно в користь аліянтів. Деяким доказом того може послужити остання заява комуно-китайського прем'єра і міністра закордонних справ Чу Ен-ляя відносно продовжування переговорів в справі перемир'я в Кореї. Американці теж хочуть, але з тою різницею, що вони тепер тим більше не відступлять від того, що вони в в а ж а ють „справедливими передумовами" такого перемир'я. Вже найближчі тижні, якщо не дні, можуть виправдати ці нові напрямні американської закордонної політики.

Микола Чубатий

НАША КОНСОЛІДАЦІЯ ТА ВИЗВОЛЕННЯ

I.

Поїздка делеґації Українського Конґресового Комітету до Европи мала один позитивний успіх, а саме той, що українці розбиті на низку політичних партій зійшлися разом, щоб заняти становище супроти верховодства росіян в плянованім американськими чинниками антибольшевицькім фронті. Становище американських українців до тої справи не могло бути інакше — як тільки вияснити представникам української політичної еміґрації в Европі фактичне положення української справи так, як воно представляється американським українцям із-за океану на підставі їх тридцятлітнього досвіду життя в ЗДА. Делеґація УККомітету не мала інструкцій на нікого натискати, бо американські українці, відповідальні за УКК, добре освідомляють собі це, що тепер йде про основні справи політики, яка може бути вирішена тільки тими, що лишилися справдішніми політичними еміґрантами, отже потенціяльними громадянами Української Держави. Подавляюча більшість американських українців це українці по крові, а громадяни ЗДА.

Нині так складається, що в головних цілях політика ЗДА та України йдуть рівнобіжно, бо їм треба в першу чергу зломити силу спільного ворога — червоної Москви, треба зломати силу російського імперіялізму, що загрожуватиме вільному світові, без огляду на це чи на Кремлі сидітиме російський комуніст чи російський фашист. Політичною ідеологією Америки та України є збудувати новий свобідний світ вільних народів у дружнім добросусідськім співжитті.

На жаль, не всі ці три цілі стали вже практичними засадами нинішньої американської політики. Не всі американці, навіть на високих офіціяльних становищах, вже нині приймають другу та третю мету української політики, а саме, що зломання російської імперії та визволення поневолених Москвою народів є так само потрібне, як перша ціль — зломання сили червоної комуністичної Москви. Ми, американські українці, що знаємо той російський схід краще ніж хто другий, є глибоко переконані, що американська політика в цих двох других справах дотепер є помилкова та що невикористування великої потенціяльної сили революційних сил СССР шкодить самій американській справі. Одначе це є справи, з якими слід рахуватися як з існуючими фактами.

Американські українці свідомі того, що все таки американська та українська політика це дві окремі політики, політики двох окремих народів та що українська політика є самостійна і може бути вирішувана в першу чергу тільки тими українцями, що не прийняли правних та моральних зобов'язань зв'язаних з громадянством другої держави, в цім випадку Америки. Як довго друга та третя політична ціль відносно терену СССР не стала ще засадою американської практичної політики, так довго політичний провід українців на еміґрації і в краю має право різнитися з американською політикою. Чим ця політика буде більше гідна та прямолінійна, тим більшу пошану буде вона здобувати собі теж серед американців та тим скорше всі три намічені цілі відносно СССР стануть засадами практичної американської політики.

Америка нині найсильніша країна на світі; одначе вона свідома того, що без союзників вона не поконає червоної Москви, тому Америка шукає вартісних союзників в цілім світі. Могутня матеріяльна допомога західній Европі, створення НАТО, це американський плян зробити зі західної Европи сильного союзника. Слід собі усвідомити, що зокрема нині політика це сила. Союзник без сили, це нині маловартний союзник. Америка шукає нині союзників в середущій Европі вже поза залізною заслоною комуністичних впливів. Америка теж шукає собі союзників в межах СССР, серед народів під владою Кремлю. Ось і підходимо до розуміння справи американсько-українських відносин, себто вартости та ужитковости у к р а ї н ського союзника для Америки. **Україна стає більше вартісним союзником для Америки, коли вона представляє більший революційний потенціял, що на випадок зудару може стати корисним союзником для Америки.** Буде той революційний потенціял більший, то й значення України в американськім обрахунку буде більше. На ніякі сентименти, оперті на ідейних кличах, не можна багато рахувати, бо нині йде про самозбереження кожної нації.

Це слід добре собі усвідомити европейським українцям та всім українцям по всьому світі, що підносять претенсії репрезентувати український нарід на рідних землях та говорити в його імені тоді, коли нарід має замкнені уста. Це слід теж мати на увазі при всіх заходах внутрішньої консолідації. **Якщо політична репрезентація українців в Европі хоче бути вартісним партнером в американській політиці, то вона мусить дати доказ, що вона репрезентує якусь силу та має вплив на потенціяльні революційні сили в Україні.**

Цього, на жаль, не бачать поважні кола української політичної еміґрації в Европі й тому консолідація йде так тяжко.

Історія колись поневолених, а тепер вільних народів вчить, що рідко коли якийсь нарід визволився тільки політичними заходами. Звичайно народи визволялись з-під чужого панування комбінованою співпрацею політичних і революційних сил поневоленого народу. Як на виїмок вказують визволення чеського народу, одначе не кожний нарід має свого Масарика; та й Масарик опирався у своїй політичній праці на тайні революційні організації, на Чеську Мафію.

Річ природна, що й самою революцією важко поневоленому народові здобути волю, бо звичайно державний організований апарат таки сильніший від революційних сил, що не розпоряджають тими технічними засобами, що державна влада. Це було правдиве в минулім; це десять разів більше важне нині, коли техніка так удосконалила зброю; а ця звичайно є в руках тільки панующого народу.

В цім випадку тільки революційні рухи, скомбіновані з відповідною політичною пресією других держав, що хотять впорядкованого міжнародного життя, є в силі визволити поневолений нарід.

(Продовження на стор. 4)

Причини народовбивства

(Лист із Лондону)

Світова преса принесла нові факти совєтського народовбивства: 600 тисяч громадян жидівської національности Москва вислала в концентраційні табори. Це майже третина жидівського населення СССР. Знищивши дрібні народи СССР, як балкари, карачаївці, кімлики, вирвавши голодом мільйони українців, пославши за Урал велику частину „визволених" балтійців, Москва приступила до „вирішення жидівського питання", своїм способом, якого Кремль уживав ще перед Гітлером.

Антисемітизм під большевицькою диктатурою, це яскрава ілюстрація для цілого світу, що в Москві давно відійшли в безповоротне минуле ідеї „пролетарської солідарности" та „рівности націй і рас". Вийшов на історичну арену російський „Угрюм-Бурчєєв", описаний у сатирах письменника Салтикова-Щедріна, і від нього всі народи чують два слова: „Разорю, не потерплю!" ...

Політична к о н ь ю нктура склалася тепер несприятливо для жидівської людности СССР. Москва підозріває жидів мов „аґентів американського імперіялізму" і прихильників „буржуазного сіонізму". Хто знає совєтське „правосуддя", той може реально оцінити всю небезпеку такого обвинувачення для жидівської підсовєтської людности. Коли найвірнішим лікарям совєтських вельмож у Кремлі можна поставити обвинувачення, мовляв, вони з наказу „Джойнту", світової допомогової жидівської організації отруїли чи намагалися отруїти совєтських секретарів і генералів, коли стовідсотково вірного Сланського, комуніста від дитячих літ зробили „аґентом Ізраїля", то що може в своїй обороні сказати простий, безпартійний совєтський громадянин жидівської національности? Кожний такий жид в СССР є тепер кандидат на знищення, кожному можна дуже легко „пришити" вину, якої майже неможливо позбутися. Коли треба Москві, то і найвірніших їй комуністів із неросійських народів вона обертає в „буржуазних націоналістів" і посилає на смерть. Як треба, то Москва ліквідувала невигідних для неї неросійських комуністів при допомозі Гітлерового „Гестапа": після пакту приязні Сталіна з Гітлером у 1939 році Москва післала німецьких комуністів, що втекли в „пролетарську батьківщину" з Німеччини, назад, щоб Гітлер робив з ними, що йому забажається. Марґарета Бубер-Нойман, німецька комуністка, жінка німецького комуніста, з л і к в і д ованого Сталіном, була вислана 1951 року з СССР і передана в руки Гестапа.

Цікаво, що не було ще випадку в історії комуністичного режиму, щоб за „буржуазний націоналізм" був винуватений або караний комуніст-росіянин. Російська нація „безгрішна" щодо націоналізму та імперіялізму ... Новий курс проти жидівської національности пояснює дехто головним чином огірченням Москви на Ізраїльську Республіку, яка не схотіла стати совєтським сателітом і вибрала свою лінію в міжнародній політиці. Однак, Ізраїль і його орієнтація — це справа другорядна. Російський офіційний антисемітський курс почався ще перед створенням Ізраїля. Цей курс шукає популярного гасла, яке б могло міцніше об'єднати російську бюрократію навколо „батька народів". Тому створено леґенду про нового „внутрішнього ворога", який має великі міжнародні зв'язки і тому, мовляв, небезпечний для совєтської влади і держави.

Всі мандрівники, що заїздили на Московщину в 16 і в пізніших сторіччях, твердять однозгідно про велику ксенофобію (ненависть до чужинців) у цім народі. Тоді цю ксенофобію розвивало духовенство московської церкви. Тепер ксенофобія — це догма політики комуністичного уряду.

В цілому світі відбулися протести проти антисемітського курсу Москви. Зокрема жидівські організації в своїх протестах заявляють, що в СССР і в країнах сателітах знищено окреме жидівське культурне і релігійне життя так, що жидів засуджено на асиміляцію.

На це пропаґанда, керована з Москви, називає імена Кагановича, Еренбурґа і інших комуністів жидівського походження, що ще не втратили ласки московського самодержця. Дійсно, яка роля цих „безрідних космополітів", що їх ще не вичищено з компарії та урядового апарату, хоч тисячі інших визнано за „ворогів народу"?

Роля Кагановича і інших приблизно така, яку мали комуністи інших народів совєтської держави, коли ці народи були поставлені на суд Москви за той чи інший „буржуазний н а ц іоналізм". Коли Москва учинила для українського народу погром голодом в 1933 році, то в цьому мусіли їй помагати також комуністи української національности. Можна думати, що були між ними й такі, які вірили, що винищуючи голодом своїх братів, служать ідеї „світової революції". Таке викривлення людської душі під комуністичною владою легко собі можемо уявити: знаємо випадки, коли комуністичні фанатики убивали своїх батьків, незгідних з політикою партії. Коли знайшлися між українцями комуністами такі, які помагали Москві винищувати мільйони т. зв. куркулів голодом в 1933 році, то можуть знайтися між жидівськими комуністами свої фанатики, які помагатимуть Сталінові винищувати „буржуазних сіоністів". Недавно в „Менчестер Гардієн" був лист такого к о м у н і с т а - ж ида Ротшайна, який став в обороні московської політики супроти жидівських „реакціонерів" і закидав антисемітизм американцям ...

Г. М.

Д. Галичин

ПОЇЗДКА ДО ЕВРОПИ

(13)

Від привітів і споминів ми перейшли в розмові на актуальні теми, заторкуючи теж причини і цілі нашої місії. Єпископ Бучко не скривав своїх великих сумнівів щодо доцільности евентуальної української участи в Координаційному Центрі. Він висловлював переконання, що які б користі з такого приступлення й не були, то вони в жадному разі не рекомпенсували б тої шкоди, що таке приступлення нанесло б українській еміґрації, головно тому, бо воно розбило б її солідарність і тим самим послабило б її визвольні зусилля.

Ми зайшли до їдальні, де зустріли ввесь учительський збір та питомців колеґії. Прикрашена ялинка та своє оточення витворювали рідну різдвяну атмосферу, в якій ми й засіли до різдвяно-святочного обіду, що його поблагословив Владика Бучко. Під час обіду питомці співали українські колядки, а опісля єпископ Бучко офіціяльно й щиро привітав нашу делеґацію. Дякуючи за привітання й прийняття, я від імені нашої делеґації згадав про побут Владики в Америці, зазначуючи, що це Боже Провидіння післало Владику з Америки до Риму в так грізні для українського народу часи. Бо перебуваючи в Римі єпископ Бучко міг зробити багато добра для української церкви і українського народу, зокрема для соток тисяч українських скитальців, допомагаючи їм та багатьох рятуючи від примусової репатріяції під ніж Сталіна.

Після обіду ми, разом з єпископом Бучком та професорами, оглядали забудовання та устаткування колеґії, продовжуючи наші розмови. При цій нагоді ми теж заторкнули справу послання Папи до народів Росії з кривдою для українців, яка була викликала велику хвилю українських протестів з цілого світу. Єпископ Бучко вважав, що цю кривду направлено опісля, головно з нагоди очолюваної ним авдієнції українських священиків у Святішого Отця. Ми зі свого боку просили, щоб єпископ Бучко й нам виєднав таку авдієнцію.

Вже вечоріло, як ми попрощались з єпископом Бучком та професорами і питомцями. Тоді о. д-р Войнар запровадив нас ще до преславної катедри св. Петра. Не берусь тут описувати цієї величньої святині та її краси — це зробили вже інші, — але згадаю, що вона справді робить небуденне і незабутнє враження, яке назавжди залишається в душі і пам'яті.

В п'ятницю 26-го грудня, в другий день латинських Різдвяних свят, відомий італійський приятель українців князь Джянфранко Альята, з яким ми були знайомі вже з Ню Йорку, влаштував від імені тов. українсько-італійської приязні для нашої делеґації прийняття в одному з місцевих клюбів, який виглядав радше на музей найвидатніших культурних пам'яток і експонатів. Ми вже були в зв'язку з представником УНРади в Італії д-ром Василем Федорончуком, який має в італійській столиці знамениті зв'язки та веде незвичайно корисну працю в українській визвольній справі. Він теж кожного дня веде окрему півгодинну українську програму через італійську державну радіовисильню. Ці його програми призначені для українців за залізною заслоною.

З італійського боку — як це вже подавалось в пресі — взяли участь, крім князя Альята, що є членом комісії закордонних справ в палаті послів, ще й такі визначні особи: член сенатської комісії закордонних справ сенатор Раффаєле Чяска, керівник італійської закордонної радієвої служби при Раді Міністрів д-р Бернабеї, бувший член парляменту і керівник італійсько-арабського центру д-р Енріко Інсабато та директор аґенції „Нова Інформаційна Служба", великий приятель українців д-р Стольфі. З українського боку, крім усіх чотирьох членів нашої делеґації, були приявні пані Ольга Федак-Коновалець, вдова по покійному голові Проводу ОУН полк. Євгенові Коновальцеві, та д-р Василь Федорончук.

Прийняття відбулося в атмосфері великої щирости. Дехто з присутніх виголосив коротенькі промови, в яких підкреслено вагу української проблеми, що без сумніву є проблемою м і ж н а р одною. Промовляли голова УККА проф. Лев Добрянський, сенатор Раффаеле Чяска, д-р Інсабато, князь Альята, д-р Федорончук та інші. Д-р Інсабато у своїй промові, між іншим, сказав, що відновлення незалежної української держави є в інтересі не тільки Европи але й цілого світу. „Україна мусить бути відділена від евразійського московського комплексу й включена, як незалежна й суверенна нація, в коло вільних европейських народів", сказав д-р Інсабото. Передумовою цього мусить бути знищення не тільки большевизму, але й російського імперіялізму, що від століть поневолює багато народів і тримає їх силою в теперішній системі СССР, який продовжує традиційну російську імперіялістичну політику з куди більшим динамізмом і силою ніж царська Росія.

Ми розмовляли по-англійськи, а хто з наших господарів не знав цієї мови, то в розмові нам допомагали п-ні Коновалець та д-р Федорончук. Між іншим, в розмові я пригадав д-рові Інсабато, як це він знаменито представив в своїй статті, надрукованій свого часу в одному з італійських журналів, значення актів проголошення самостійности і соборности Української Народної Республіки з 22-го січня 1918 і 1919 рр. Ця пригадка помітно врадувала нашого італійського приятеля.

Наші розмови та взаємну виміну думок ми ще довго продовжували.

Того самого дня ми, в товаристві д-ра Федорончука, відвідали ще руїни Колліссеум, цієї одної з найстарших пам'яток людської культури, що вкрита давниною коло 2,000 років.

В суботу 27-го грудня двох членів нашої делеґації, проф. Л. Добрянський та п. В. Душник, відлетіли літаком на відвідини до столиці Еспанії — Мадриду, а ми з адв. С. Яремою залишились ще в Римі. Перед від'їздом двох наших товаришів подорожі до Мадриду, ми ще відвідали в Римі американського амбасадора п. Банкера.

Тимчасом, ректор колеґії св. Йосафата о. Когут поінформував нас телефоном, що Святіший Отець погодився прийняти нашу делеґацію та призначив нам приватну авдієнцію в неділю о год. 10-тій рано.

В суботу о год. 7-мій вечорі я поїхав з д-ром Федорончуком до приміщень італійської державної радіовисильні і там, в рямках програми д-ра Федорончука, я виголосив коротку промову до українського народу, текст якої вже опублікований в „Свободі" з п'ятниці, 9-го січня ц. р. Мою промову попередив д-р Федорончук такими вияснениями:

„— Як ми вже передавали вчора, Европу відвідала делеґація Українського Конґресового Комітету Америки в складі проф. Л. Добрянського — голови УККА, пана Дмитра Галичина — заступника голови УККА, пана Ст. Яреми — екзекутивного директора УККА та п. В. Душника — члена Політичної Ради УККА і редактора „Українського Бюлетеня" в англійській мові. Метою прибуття делеґації УККА до Европи є нав'язати безпосередній контакт з представниками українського політичного й громадського світу й перевести з ними розмови на важливі теми української визвольної політики.

„Ця делеґація відвідала насамперед Мюнхен, де перебуває центр української політичної еміґрації в Европі. В днях 19 і 20 грудня вона відбула наради з уповноваженими представниками всіх українських політичних середовищ, в присутності преси й гостей-представників від різних громадських і наукових установ, з метою обміну думок щодо з'ясування позицій українського політичного світу до заходів Американського комітету для Визволення Народів, що тепер складають Совєтський Союз.

Марія Пастернакова

ДІТИ НА РОЗДОРІЖЖІ

(3)

(Закінчення)

Недостача відповідного персоналу (упразителька, виховниця, кухарка і прибиральниця часто в одній особі), брак методично - виховних посібників, тіснота приміщень, до того ще й спільних з іншими організаціями, те все часті причини, що в дитячих садках не можливо повести правильної виховної роботи і вдержати дисципліну. Тому їх рівень в більшости цілком не задовільний, можна б сказати — примітивний. А тепер хай та дитина, що ходить до українського садка, порівняє його з державним „Кіндерґартеном", до якого вона мусить вчащати перед вступленням до першої кляси, то мимоволі зроджується в ній приниження, а то й обезцінення свого.

Чия-ж в тому вина, що наші діти відсуваються від свого? А втім справа вдержання одного чи двох українських дит.-садків у великому місті не розв'язує потреби, через неможливість охоплення всіх українських дітей дошкільного віку. Чи не краще б творити приватні дит.-садки, розкинені по місті, там, де є більші скупчення українського населення, а їх керівників об'єднати для обміну досвідом, порадами і виховно-навчальним матеріялом?

Більшою увагою громадянства втішаються на чужині українські школи, світлиці, пласт та курси українознавства. Передусім тому, що вже самі батьки посилають туди своїх дітей з повною свідомістю того, щоб їх діти навчилися української грамоти і добули знання про Україну. Це вже не справа „переховку", а бажання зберігти дітей своїх для українського народу. Але й тут слід присвятити більше уваги приміщенню школи, посібникам, новішим методам, плянуванню, послідовності, щоб дитина вражена контрастами не ставила української школи і навчання в ній як щось підрядне, щоб не зродилося в ній почуття, що вона робить ласку батькам і вчителям, що ходить до Рідної Школи.

Імпрези і розваги для українських дітей теж не сповняють свого дуже важливого виховного завдання. Організатори звичайно не доцінюють тонкої дитячої вражливости на естетику й культурну сторінку таких імпрез і часто вгощують їх примітивним, іноді цілком нестравним для дітей духовим кормом. Для українських дітей немає тут цілком або є дуже мало відповідних театральних і фільмових вистав. Звичайно батьки забирають їх зі собою на вечірні вистави для дорослих до церковних заль або будинків різних організацій. У висліді діти пізнають українську театральну культуру по таких виставах, як „Сватання на Гончарівці", „Сорочинський ярмарок", „Майська ніч", „Чорноморці" і т. п., де проблематика плитка, або її зовсім нема, зате часто, майже обов'язково, з'являється на столі ковбаса і чарка. Діти виставою мало зацікавлені, метушаться по залі і п'ють теж . . . „кока-кола". А водночас в державній школі батьківські комітети, клюби приятелів дитини, влаштовують для шкільної дітвори вистави в модерних приміщеннях, з участю відомих артистів. Часто в такі імпрези вони включають активно наші діти, що своїми мистецькими здібностями нераз вибиваються на перші місця в чужій школі.

Найти б можна багато других причин, чому наші, навіть недавно прибулі діти, так радо і скоро переймають те, що їм дає державна школа чи нове окруження; тут подано найбільш відомі і яскраві факти для зазначення очевидного контрасту між нашим і чужим. Без сумніву, в наших зусиллях є тут і там ясні сторінки, та все ж мусимо мати широко розкриті очі і загострену увагу на всі ті явища, яких нарастаюча сила, скорше чи пізніше нагне, а то й цілком підкорить собі наші діти й молодь.

Небезпека втратити молоде українське покоління на багато буде менша, коли українська родина стане в центрі усієї виховної праці над дітьми і молоддю і коли кожний вияв її життя, у святкові дні чи в будні, буде сповнений глибокою моральною силою та українським духом. Звичайно, це не легке завдання, бо українська мати на еміґрації — по народному кажучи — несе на собі три вугли хати і в багатьох випадках змушують її до того тверді життєві умовини. Але відомо теж, що багато матерей — таких є більше — добровільно притушило домашнє вогнище, пішло з хати на заробітки для побільшення матеріяльних користей, покидаючи свої діти на випадкові, ніким не контрольовані чужі впливи. І відомі теж випадки, що ті-ж самі матері, по році або двох заробітної праці, вернули назад до родини, щоб рятувати те, що занедбали, те, що дасться ще врятувати.

ДОПОВІДЬ

на тему: **Совєтська справедливість в світлі дійсности** виголосить **адв. М. Шахнович**, в суботу, 7. лютого ц.р., о год. 6. веч., в залі студії Авраменка, 4 Ст. Маркс Плейс (Е. 8. вул.). На цю актуальну доповідь запрошується все Українське Громадянство та Членів Т-ва Укр. Правників.

Після докладу відбудуться Сходини членів Т-ва Правників в США.

Управа Т-ва Укр. Правників.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ Т-ва ІНЖЕНЕРІВ

Ню Йорк. — Управа Т-ва Українських Інженерів повідомила, що в суботу, дня 7-го лютого, о год. 7:30 вечорі, вона влаштовує в залі студії Авраменка при 4 Ст. Маркс Плейс Святочні Сходини Товариства, присвячені роковинам Самостійности і Соборности. В програмі є слово інж. Євгена Маланюка та виступ пяніста проф. Вадима Кіпи. До участи в Сходинах запрошується теж загал громадянства.

РАДІОПРОГРАМА В ЧЕСТЬ ОЛЬГИ БАСАРАБ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Управа СЗХ ім. Ольги Басараб передасть в неділю, дня 8-го лютого о год. 7-мій рано в рямках радіопрограми п. П. Мельника, окрему радіоавдицію, присвячену славній пам'яті Ольги Басараб та жінкам-героїням, що життя своє віддали в боротьбі за волю України.

СВЯТКУВАННЯ РОКОВИН САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНООСТИ

БОСТОН, МАСС.

Ще в жовтні 1952 р. Відділом УККА в Бостоні було скликано Нараду всіх церковних і громадських установ і організацій Бостону й околиці. На цій нараді було утворено Святочний Комітет для пігготовки й переведення 35-их роковин проголошення Незалежности й 34-их роковин Соборности України.

Головою Святкового Комітету були вибрано Мітрата о. Володимира Каськіва з Кембрідж. До складу Комітету увійшли представники від: 1) Української Православної Церкви в Кембрідж, 2) Української Провославної Церкви в Бостон, 3) ДОБРУС-у, 4) ООЧСУ, 5) Горожанського Клюбу, 6) Об'єднання Українців в Бостоні, 7) Відділу УККА в Бостоні, 8) Відділів УНСоюзу чч. 238, 307 і 374, 9) Товариства Сприяння УНРаді, 10) Українського Пласту, 11) Союзу Українок Відділ 44, 12) СУМА, 13) Союзу Українських Ветеранів, 14) Товариства Вільна Громада, 15) Т-ва Старших Віком, 16) Українського Студентства та окремі визначні особи як проф. Ю. Шерех, адв. Д. Романів, інж. А. Прухніцький та інші. Так, завчасно організувавшись Святковий Комітет добре попрацював, підготувавши належно Свято.

Початком Свята було проголошенням Українського Дня губернатором сейту Масачузетс Крістіяном Гертерам 22 січня 1953 року, коли вслід за проханням переданим губернатору від Відділу УККА в Бостоні, з'явилась з візитою делеґація Святкового Комітету, про що же було повідомлено в „Свободі".

У великій, гарній залі Витні Голл в Бостоні Свято розпочалося в суботу 24 січня з полудня оглядинами вистави, яка була влаштована виставочною комісією під керівництвом вдови — дружини та сина бл. п. ген. Петріва. Виставка розташована по відділах: історичних експонатів, визвольних змагань, літератури з підвідділом видань в англійській мові про Україну, мистецтва та народної творчости. Відвідувачі були захоплені й цікавились так багатою і різноманітною виставкою.

Рівно о год. 7.30 вечера того ж дня голова Святкового Комітету мітр. о. В. Каськів оголошує про початок Свята 35-их роковин проголошення Незалежности України та 34-тих роковин Соборности — оперетою „Чорноморці" Кухаренка - Старицького, котру підготовив об'єднаний драмгурток новоприбулих під режисурою й музичним диригуванням п. Миколи Кальниченка.

Треба віддати пошану й гарну оцінку всім виконавцям. Виконані ролі Марусі — Л. Мельниченко, Кулини — А. Калиниченко, Івана — Є. Колосенко та Явдохи — І. Колоскової, з їхніми піснями хвилювали присутніх, а п. Безкравна в ролі Цвіркунихи своїми жартами веселила глядачів. Хвилі оплесків присутніх були свідоцтвом та оцінкою артистам. Перша оперета організованого об'єднаного драмгуртка пройшла успішно, до цього найбільш попрацював його організатор - режісер й дириґент п. М. Калиниченко. Це він, почувши про смерть велетня українського театру бл. п. В. Блавацького, кидав свою працю на аеродромі, готуючи оперету як пам'ятку в день Свята на могилу Покійного. Треба мати надію, що під керівництвом п. М. Калиниченка драмгурток в майбутньому покаже бостонським українцям і околицям не одну виставу.

Другого дня в неділю 25 січня о год. 10 ранку у всіх українських церквах Бостону й Кембрідж відбулися урочисті Служби Божі на інтенцію українського народу та панахиди за поляглих борців за Волю України.

Святочна Академія почалася о год. 3-ій пополудні американським гимном, котрий відспівав хор Ук. Православної Церкви в Бостоні під керівництвом п. А. Пащака. Вступне слово сказав мітр. о. В. Каськів, зачитавши проклямацію проголошення Українського Дня губернатором стейту Массачусетс. Далі казав про значення для українського народу Актів 22 Січня 1918 і 1919 років, коли було в Києві проголошено Незалежність і Соборність України. Ці Акти українського народу окроплені кров'ю кращих синів і дочок України. Запросив присутніх вшанувати їх пам'ять повстанням і хвилинною мовчанкою, а сам в цей час проголосив слова: „Спіть, лицарі, спіть! Про Україну сніть. Ми волю здобудем тоді й Вас розбудем!" — Потім запросили до Президії гостей та членів Святкового Комітету, а дальше керівництво Святом передано тут родженому п. інж. А. Прухніцькому. Реферат в ангійській мові виголосив адв. Д. Романів, а в українській мові прочитав п. С. Петрів — син покійного ген. Петріва. З великою промовою виступив пред. Томас Дорґан, котрий, вітаючи присутніх з Святом роковин проголошення Незалежности України, сказав, що знає загрозу й поневолення народів російсько-комуністичною тиранією і допоможе тим народам знову добути свою волю і незалежність і він певен, що вже недалекий той час, що це станеться, тоді й український нарід на Україні буде повним господарем своєї землі, а Організації Об'єднаних Націй будуть дійсні представники України. Представник від польського комітету п. Алекс Йозеф у своїй промові вітав українців з роковинами незалежности України, згадуючи й свою батьківщину, котра також окупована росіянами і бажав сусідської дружби та зміцнення загальної боротьби проти московсько - комуністичного окупанта. Від незалежних білорусів промовляв білоруською мовою п. Ніколай Погорецький, вітаючи зі Святом від імені незалежних білорусів, висловив подив і пошану українському народові в його боротьбі проти імперіялістичної Москви. Білоруський нарід теж бореться, щоб звільнити свою батьківщину від того самого московського окупанта. „Хай живе Вільна Україна!" — закінчив він свою промову. Запрошений до слова організатор Укр. Р. Союзу п. П. Грудзинський говорив про солідарність У. Р. Союзу й консолідацію всіх українських організацій в Америці з УККА, закликаючи віх членів організацій підтримувати УККА.

По закінченню промов було принято одноголосно через піднесення рук і хвилею оплесків Декларацію, котру зачитали в англійській мові студент Гарвардького Університету Я. Білінський, а українською мовою п. О. Мельниченко. Текст Декларації вислано до уряду ЗДА, Об'єднаних Націй, сенаторам, кореспондентам та іншим.

Чоловічий хор СУМА під дириґуванням п. Михайла Гриценка відспівав „Задзвенімо" та „Марш куреня бойків", а сумівець п. Топоус продеклямував „ 22 Січня". Танцюристи сумівці виконали гарно танці — херсонський — п. Г. Гриценко і п. М. Марченко, — полтавський — п. П. Демуш і п. М. Дашовець.

Далі хор Укр. Пр. Церкви в Бостоні під керівництвом п. А. Пащака виконав пісні: „Ой рано рано", „Нова Радість", „Коло млина яворина", „Ой дивне народження", та „ За Тебе Україно", а хористка Лариса Мельниченко продеклямувала „О, Боже, в нас була держава" О. Олеся. Хор під керівництвом п. Пащака заслуговує на признання ще й тому, що більшість так гарно співають по-українськи. Заступник голови Святкового Комітету інж. Берегулька подякував всім, хто спричинився своєю участю до підготовки й переведення так велчавого Свята в Бостоні, подякував усім присутнім, що так масово прибули на Свято. Під кінець живий образ незалежної й соборної України був триюмфом Свята, коли на сцені зібралися вояки УНР, вояки УПА, давні й нові імґранти, пластуни, особи зі всіх земель України, тримаючи прапори над великим тризубом, а в особі живого образу стояв учасник боротьби і актів 22-го Січня з орденами на грудях майор Василь Шульга, проголошуючи слова 4-го Універсалу та Злуки земель. Свято закінчено відспіванням усіми присутніми українського гимну „ Ще не вмерла Україна".

Всі присутні на Святі мали на грудях відзнаки 35-их роковин проголошення Незалежности України та було роздано для американців 1000 штук летючок про Україну, а американським гостям було подаровано книжку Феденка про Україну в англійській мові.

На залі були присутні студенти з Гарвардського Університету, в тому числі й син шефа місії Філіпінської республік и вО.Н. Величаве Свято, переведене бостонськими українцями під керівництвом Відділу УККА, заслуговує на признання як осяг внутрішньої української консолідації та пропаганди української боротьби за волю.

О. Мельниченко

ПОШТА У.Н.СОЮЗУ

В. Ш., Рочестер, Н. Й. — Поміщуємо запити і відповіді в рубриці „Пошта У. Н. Союзу", бо часто дістаємо ті самі запити від кількох секретарів і членів. Ваше питання повинно цікавити кожного секретаря і тому друкуємо відповідь в цій рубриці. Отже, щоб довідатися, чи родині належиться пенсія від Social Security по причині смерти батька, треба повідомити про його смерть найблищу канцелярію Social Security. Це дуже легко зробити, але дуже часто вдова або сирота забувають, що їм може належатися пенсія, і нічого в цій справі не роблять. Кожний секретар повинен допильнувати, або хоч пригадати вдові, про можливість пенсії від Social Security.

Секретар в Бостон. — Головна канцелярія висилає членам платничі книжечки безплатно. Зужитої книжечки не треба звертати до головної канцелярії на доказ, що член потребує нової. Вистачить подати ім'я і прізвище члена, який зужив платничу книжечку.

П. К. — Запитуєте, чи резерва на грамотах кляси „Т" кінчиться по 20 роках. Ви, мабуть, прийшли до такого висновку тому, бо Ваша грамота не подає суми вартісних зворотів по 20-ох роках. Союз почав видадати ці грамоти якраз тому 20 років як переходові грамоти із старої системи, яка не мала резерви. Тоді не було ні часу ні потреби обчисляти резерву по 20 роках. Але вартісні звороти на тих грамотах ростуть з кожним роком, а в разі потреби дістаємо обчислення їх висоти від актуарія. Слід додати, що на ці грамоти треба платити вкладки ціле життя.

М. Д., Джерзі Ситі. — Почавши від місяця липня 1950 року, згідно з постановами 23 Конвенції, кожний новий член в повнолітних родах забезпечення являється забезпеченим на повну суму грамоти сейчас по вплаті першої вкладки і по доручені йому грамоти. Конвенція анулювала статутовий параграф, який дозволив повну суму забезпечення аж по році членства.

Л. Б., Олифант, Па. — Член може користати з допомогового фонду, якщо його недуга почалася по році членства і триває шість місяців. Головна канцелярія висилає аплікацію про допомогу тільки на прохання відділу дотичного члена і тому в справі допомоги члени повинні звертатися тільки до свого відділу. Головний Екзекутивний Комітет розглядає всі одержані аплікації і уділяє допомоги раз в місяць, приблизно 21-го дня в місяці. Член може дістати допомогу тільки раз в році. З проханням про допомогову аплікацію, відділовий секретар повинен завжди подавати ім'я і прізвище члена, число грамоти, і як довго член хворіє. Члени молодечого департаменту теж мають право користати з допомогового фонду, якщо вони осягнули 16 років життя і доплачують 15 центів місячно на фонди.

С. У., Бруклин. — Вам важко рішати, в якім роді забезпечення вибрати грамоту, бо не руководитеся своїми приходами і видатками. Радимо вибрати забезпечення в такім роді, на який дозволяють Ваші приходи, бо накладати на себе тягар високих вкладок не принесе користи ні Вам ні організації.

Найдешевше забезпечення в У. Н. Союзі це кляса „W". Нехай Вас не лякає це, що в цій клясі треба платити вкладки ціле життя, бо вкладки низькі і такими останутся в старечім віці. По двох роках членства починаєте діставати дивіденду, що причиниться до зменшення вкладок.

Якщо по Вашім обчисленні покажеться, що Ваша кишеня видержить дещо вищі вкладки впродовж 20 років на забезпечення платне по смерті, то ще краще. Двадцять років минає дуже скоро, а тоді грамота буде виплачена і Ви будете забезпеченим до смерти. Подібне забезпечення, платне по смерти, можна теж дістати з вкладками до 65 років життя. Треба Вам уважно розглянути кляси „Р" і „Р-65", бо вони найпрактичніші.

Клясу „Е" і „Е-65" поручаємо тільки таким членам, які добре заробляють і можуть позволити собі на цей люксус. Вкладки в цих клясах обчислені на те, щоб по 20 роках, або у віці 65 років, виплатити членові за життя повну суму забезпечення.

Г. Герман

Голоси Читачів

У ВІДПОВІДЬ РОЄКОВІ

В польськім часописі „Нови Сьвят" ч. 21 з 26 січня 1953 р. п. М. Е. Роск в статті „Звідки антисемітизм в Совєтськім Союзі" між іншим пише так:

„...Ті й інші відомості свідчать, що гітлерівський антисемітизм знайшов відзвук серед російської і української людности. Страшні умовини життя, абсолютне відрізання від якоїбудь демократичної і гуманітарної думки і філософії, потоптання релігії — все те не могло розвинути в совєтських масах любови ближнього, толеранції і культури у відносинах з людьми."

До речі було би пригадати п. Роскові, що „гітлерівський антисемітизм знайшов свій відзвук" серед людности польської ще перед війною. Чи забув він, як польські студенти громили жидів? І не можуть на своє оправдання говорити про страшні умовини життя, відрізання від культури і т. д. Це ж була польська еліта.

С. Кі-ма

ВІДГУКИ ДНЯ

ДВА ГОЛОСИ

Запитав раз Муссоліні одного політика що саме вернувся з ґазової конференції:

— Скажіть мені, чи є такий ґаз, що проти нього ще нема протизасобу?

— Є, ексцеленціє!

— А який?

— Кадило, ексцеленціє!

Правду казав. Як не крутити, але кадило кожному з нас приємне.

Тому мені зовсім не встидно признатися, що люблю, коли мене похвалять. Часом воно несподіване, часом менш - більш сподіване, а все миле.

Написав був я фейлетон на смерть свойого друга д-ра Свидерського. Дехто каже, що вмію такі фейлетони писати, а один мій знайомий з Австралії журиться в листі, хто мені врешті так напише, а навіть легко натякає, що він за це возьметься.

Після фейлетону про Свидерського багато людей хвалило його, а Микола Понеділок сказав: „Дозвольте мені відчитати колись його перед авдиторією!"

Приємно мені було.

За деякий час написав я про великих людей і нашу пошану для них... після їх смерти. Згадав я у тому фейлетоні і про пок. артиста Блавацького.

За деякий час здибав мене Лев Лепкий і каже: „Це був найкращий твій фейлетон в Америці. Та скарбонка з домовини — знаменита!"

Приємно мені було.

Напевно запитаєте, Шановні Читачі, чому я оце все пишу і до чого це „самокадило!?"

Ручу Вам, що я був би не вириваєся з ним, якби не . . .

Принесла мені пошта листа з Филаделфії. Розкриваю — бачу свисток записаного машинового паперу. Дивлюсь на підпис — підпису нема, значить — анонім. Цікаво!

Читаю:

„Слухай Ромку, Твоя зірка вже меркне і треба знати, коли зі сцени зійти. Коли Ти вже пишеш пращальне „слово" „Сьвідрови" там, де читач шукає гумору або розради, коли Ти злосливо у свойому фейлетоні виражуєшся про Блавацького лишень як про актора, то „ґрінорське" громадянство має свій сентимент до Блавацького і Ти голубе, виражуючися про нього з легковисловом здаєш собі свідоцтво убожества, про свій еґоїзм і обаву, щоби хтось Твоєї зірки не притемнив. Так. Ти є Постать серед Усусусів, маєш свої заслуги, але з Блавацьким Тобі дороги не міряти, Ти до Нього за короткий. Не будь надто певний себе і зарозумілий. Слухай Ромку, є такі Твої цінні речі, що не стане Твойого праху, а Твої речі будуть невмирущі, але будь джентельменом і хотяй Ти не любив Блавацького за життя, не будь низькомстивий, бо . . . громадянство вміє читати між рядками і Ти мимоволі підкопуєш необ'єктивністею свій дороблений престіж. Я вас розумію, професійники. Ви в страху і за свою славу і за 40 долярів від „Свободи" на місяць (чи коректно місячно), забуваєте, що у очах громадянства тратите все дороблене. Дальші коментарі зайві, щобись знав, що ми читачі не такі-то наївні, як Тобі здається. Ромку, це не злосливий анонім, тільки я, як Твій приятель, також УСС, хочу Тебе щиро, якого цiню і шаную навести на правдиву дорогу. Остань в очах громадянства Таким (через велике „Т"), як Ти собі на це заслужив. Не знижуйся до „шмонцесів", які ніяк не пасують не тільки Романові Купчинському, а навіть „Ґалактіонові Чіпці".

Ти напевно догадуєшся хто пише?

Той, якого Ви всі літерати маєте за ніц".

Фу! Я ледве переписав, а Ш. Складача прошу, щоб нічого не виправляв.

А тепер до Пана Автора (через велике „П" і „А").

Пане Аноніме! Я пишу для інтеліґентних людей. Вибачте!

Ґалактіон Чіпка

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників!

● РОЗШУКИ ●

Пошукую ADOLFA KMETA був 1945 р. в Німеччині в таборі Hallendorf амер. зона. Хто знає про него або він сам, прошу відізватися на адресу: **ANHELA KMET 316 Van Horne St., Jersey City, N. J. USA.** Загран. часописи просимо про передрук.

ЯРОСЛАВ КУРИЛЮК і ЗЯТЬ зі Снятинщини відгукніться на адресу:
BORDUN,
330 Tarneaud St., Sudbury, Ont., Canada.

Пошукую земляка **Миколу Назар,** з с. Розлуч, пов. Турка, що перед другою світовою війною виїхав, разом з дружиною до Америки. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати на адресу: **B. Stebnyckyj, 336 Dean St., Providence 3, R. I.**

Панство ВАРАНИЦІ з донею Тетянкою, та Панство КУРДІЄНКИ Надя і Богдан, до 1946 року мешкали в місті Шпіталь над Дравою, Каринтія, Австрія. Прошу відгукнутись на адресу:
НЕСТОР ГОРОДИСЬКИЙ
87 Pine Street, S. Thorold, Ont. Canada.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бейон, Н. Дж.

Йорданська Вечеря

Щоб скріпити (а в декого відтворити) культ-пошану до нашої традиції, Жіноча референтура при ООЧСУ в Байон влаштувала в неділю 18 січня 1953 р .в залі Українського Народного Дому, Свят-Вечерю. Розуміючи зміст такого родинно-релігійного свята, поважне число громадянства зійшлось, щоб в означеному часі засісти до спільної трапези, полинути думками в рідні сторони, та пригадати собі цей Свят Вечір на рідних землях.

Після відспівання присутніми Йорданського Тропаря „Явился еси днесь", усі засіли до свят-вечері. Голова місцевого Відділу ООЧСУ п. Микола Кормелюк привітав щиро усіх присутніх, кинув жмут думок про значення цеї свят-вечері та плекання цього культу та попросив тямити про наших братів і сестер, які зі зброєю в руках в рядах геройчної УПА боряться з ворогами України. Член дівочої ланки юного СУМА — Надія Сіра виголосила гарно вірш „Свят вечір".

В часі вечері звучали коляди і щедрівки, а присутні на цьому тлі обмінювалися думками про наші звичаї і обичаї на рідних землях.

Слід підчеркнути, що в цьому святі взяла участь молода генерація українського походження.

З рамени жіночої референтури при ООЧСУ промовляла п. Мирослава Сіра, яка вітаючи присутніх від жіноцтва, ствердила, що воєнна хуртовина розпорошила українців майже по цілому світі. Одначе, де б вони і в якому середовищі і числі не були, захоуючи свої звичаї і обичаї, зберігають свою національну окремішність. При кінці п. М. Сіра попросила присутніх не забувати про наших братів і сестер, які остались в Европі. Голова місцевого Відділу ООЧСУ заапелював до присутніх і попросив про скромні пожертви для інвалідів УПА. У висліді цього переведена збірка дала суму 56.50 долярів. Повищу суму враз із збірковими листами переслано до Головної Управи Т-ва б. Вояків УПА в Ню Йорку.

Присутній

Бетлегем, Па.

Роковини Самостійности і Соборности

Українська громада в Бетлегем відсвяткувала роковини проголошення Самостійности і Соборности Української Народної Республіки, в неділю 25-го січня 1953 р. По співаній Службі Божій відправив о. парох Є. Цегельський Молебень і Суплікацію в намірению українського народу.

Вечером в церковній галі відбулася імпреза, якої програма складалася з реферату, хорових точок і деклямацій. Свято відкрив о. Є. Цегельський, дуже гарний та змістовий реферат виголосив п. І. Стасів. Відповідну деклямацію гарно виголосила п. Оля Цегельська. Рівнож гарно віддеклямували вірші діти, Оксана Горос, Михайло Зогвоський, Зеньо Балозюк і Богдан Винницький. Хорові точки були виконані під проводом п. Гната Балозюка. До звеличення свята багато причинився п. Гентиш з Алентавну, Па., який з кількома своїми співаками брав участь у хорових точках. При кінці переведено грошеву збірку, та закінчено свято Національним Гимном.

В. З.

ДОЛЛЕС І СТАССЕН ЗАДОВОЛЕНІ ВИСЛІДОМ СВОЇХ РОЗМОВ В ЛОНДОНІ

Лондон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес і директор Агенції Взаємної Безпеки, виїжджаючи вчора з Лондону на наради з західно-німецьким урядом в Бони, не скривали свого задоволення з висліду їхніх розмов і нарад з представниками британського уряду, — зокрема з прем'єром Черчилем і міністром закордонних справ Іденом. Вони вважають, що ці розмови можуть зрушити і приспішити справу европейської єдности та оборонної спільноти з участю Німеччини. Доллес перед своїм виїздом заявив, що участь Німеччини в европейській обороні Америка вважає за есенціональну, бо без Німеччини Европа могла б спромогтися тільки на „періферійну оборону" свого континенту. Теперішня політика вільного світу мусить бути ґльобальна, бо й ґльобальна загроза існує для нього — твердив Доллес. Перед від'їздом він ще запросив Ідена і канцлера скарбниці Бутлера до відвідин у Вашинґтоні в березні цього року для дальшого обміну думками і поглядами на поодинокі актуальні справи.

● **У Порто-Ріко** в леґіслятурі розглядається бюджет країни на 1953 рік, що має сягати до 170 мільйонів долярів і перевищувати бюджет з минулого року.

● **Банкир Фріпорт** з Портленду, Ме., засуджений на два роки в'язниці за привласнення дол. 158,000.

Наша консолідація та визволення

(Початок на стор. 2-гій)

Цю зичливу пресію других держав може поневолений нарід зискати тільки тоді, коли поміж революційними силами та політичними чинниками поневоленого народу є тісна співпраця; коли політичний провід своїть вповні до диспозиції революційних рухів, а революційні рухи до диспозиції політичних сил поневоленого народу.

Не інакше може бути і в Україні. Український нарід тільки тоді визволиться, коли його революційні сили та його політичний провід на міжнародній арені будуть зіграні разом як коліщатка в годиннику. Це мусять собі досконало освідомити і революційні сили і політичні нереволюційні організації поза Україною. Революційні сили мусять знати, що вони не є силою одної партії, що вони є збройним раменем цілого поневоленого народу та сама рація існування революційних сил є тільки тоді оправдана; коли вони стоять на службі цілої нації.

Нереволюційний політичний провід мусить в першу чергу освідомити собі, що без революційних сил його міжнародне значення не багато значить, а його успіхи можливі тільки тоді, коли він потрапить перед світом виказати, що українська політично-дипломатична акція та революційна стихія це одно й то саме, що це два засоби одної нації в боротьбі за визволення.

На жаль, у нас немає того розуміння у всіх революційних сил, а ще менше того розуміння серед нереволюційних політичних організацій. І тут лежить джерело розбрату поміж двома таборами; тут джерело всяких труднощів політичної консолідації. Поза Україною є нині два зовсім різні табори українців, дарма що одні та другі прямують та бажають того самого — самостійної держави.

(Докінчення буде)

Подаємо до відома, що оголошення величини 1 інча через 1 колонку виносить $1.40. Проситься належитість (відповідно до величини огол.) пересилати разом з текстом.
Адм. „Свободи".

ТАРЗАН, ч. 3005. Виклик на змагання.

Тарзанів інстинктовний змисл напрямку вів його непомильно через лябірінт коридорів до таємного Мералиного святилища.

На кінці тунелю вони помітили двері до храму, де могутній велетень М. Люнґа стояв на варті.

„Стань на бік, М. Люнґо!", взивав Тарзан. „Тільки по трупі М. Люнґи", похмуро відповів корінян, „ти ввійдеш сюди!"